

Protecció Internacional dels Drets Humans

Codi: 102255

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	OB	4	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Encarnación Bodelón González

Correu electrònic: Encarna.Bodelon@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Altres indicacions sobre les llengües

Sonia Güell Peris.. Grup 3 i Grup DH- ADE. Català; ; Marc Puig

Equip docent

Noelia Igareda González

Marta Isern

Patricia Toro Lozano

Luisa Pilar Moreno Cuerva

Paula Arce Becerra

Sonia Güell Peris

Adrian Pascale Pascale

Marc Abraham Puig Hernandez

Prerequisits

Grup 1. Anglès: Sebastian Preller.i Paula Arce.

Grup 2. Castellà i català. Marta Isern i Adrian Pascale.

Grup 3. Català: Sonia Güell Peris i Marc Puig

Grup 51. Castellà: Patricia Toro Lozano i Luisa Moreno

Grup 70: Castellà. Noelia Igareda.

Objectius

- Desenvolupar eines per a una reflexió sobre el paper dels DDHH, la seva consagració i les seves garanties enfront les seves possibles vulneracions.
- Adquirir coneixements dels mecanismes de protecció dels drets humans com una forma d'expressió de la igualtat davant la llei.
- Familiarització amb els instruments teòrics necessaris per entendre la importància i l'impacte dels DDHH i la seva vinculació amb l'Estat de Dret.
- Adquirir coneixements de qüestions teòriques bàsiques de la legislació internacional i constitucional en matèria de drets humans per proporcionar instruments amb que abordar el seu aspecte pràctic.
- Adquirir coneixements bàsics sobre els conceptes de drets humans, l'evolució històrica, la justificació i l'evolució dels mateixos des d'una perspectiva crítica i reflexiva.
- Conèixer exemples de qüestions judicials en que s'han debatut les característiques i l'abast de la protecció dels drets humans.
- Conèixer els límits i oportunitats dels drets humans i la seva protecció com un instrument d'igualtat jurídica.
- Familiarització amb els mecanismes de protecció internacional dels drets humans.
- Coneixement de la pràctica en matèria de protecció internacional dels drets humans.

Competències

- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Demostrar que es comprèn el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Gestionar recursos bibliogràfics i documentals: bases de dades, navegació, etc.
- Identificar els conflictes d'interessos subjacents en litigis i casos reals.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Identificar, valorar i posar en pràctica els canvis en la jurisprudència.
- Incorporar els mecanismes necessaris per conèixer, valorar i aplicar les reformes legislatives així com per seguir els canvis que es produeixen en una determinada matèria.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Memoritzar i utilitzar la terminologia jurídica.
- Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
- Reconèixer i resoldre problemes.
- Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
- Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.
- Utilitzar els principis i els valors constitucionals com a eina de treball en la interpretació de l'ordenament jurídic.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar una visió interdisciplinària i integrada dels problemes jurídics en l'entorn internacional.
2. Construir un raonament o discurs jurídic en l'àmbit del dret internacional públic, del dret internacional privat i del dret de la Unió Europea.
3. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
4. Gestionar recursos bibliogràfics i documentals: bases de dades, navegació, etc.
5. Identificar i conèixer els continguts bàsics de cada una de les especialitats indicades.
6. Identificar i valorar els canvis i l'evolució de la jurisprudència en un context de pluralitat d'ordenaments.
7. Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials, i contextualització del fenomen jurídic a l'entorn internacional.
8. Memoritzar i utilitzar la terminologia pròpia del dret internacional públic, del dret internacional privat i del dret de la Unió Europea.

9. Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
10. Reconèixer i resoldre problemes.
11. Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
12. Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.
13. Utilitzar els valors constitucionals com a criteri d'interpretació i resolució de conflictes, especialment en cas que es produeixi una contradicció entre els principis fonamentals dels diferents sistemes jurídics.
14. Valorar els canvis i les reformes legislatives en un context de pluralitat d'ordenaments.
15. Valorar els conflictes d'interessos subjacents en les qüestions legals que es plantegen en un entorn internacional.

Continguts

I Part: DRETS HUMANS I JUSTÍCIA. PROBLEMES DE FUNDACIÓ

1. Teories clàssiques de la justícia: utilitarisme i crítiques kantianes
2. Igualitarisme liberal i igualtat d'oportunitats.
3. El comunitarisme i el debat sobre la multiculturalitat

II Part: PROBLEMES ACTUALS LA PROTECCIÓ DELS DRETS HUMANS

1. Teories neoliberals i violacions dels drets humans
2. Llei antidiscriminació : marc legal contra el tractament de la discriminació múltiple i la interseccionalitat

III Part: ELS MECANISMES DE PROTECCIÓ UNIVERSAL DELS DRETS HUMANS:

- 1.- Mecanismes universals no jurisdiccionals de protecció dels Drets Humans
- 2.- Mecanismes universals jurisdiccionals de protecció dels Drets Humans
- 3.- Especial referència a la actuació dels Tribunals Penals Internacionals

IV Part: ELS MECANISMES DE PROTECCIÓ REGIONAL DELS DRETS HUMANS

- 1.- Mecanismes de protecció en l' àmbit europeu.
- 2.- Mecanismes de protecció en l' àmbit americà
- 3.- Mecanismes de protecció en altres regions: Àfrica i Àsia.

Metodologia

Nota prèvia

Les sessions dels blocs I i II seran bàsicament teòriques. Les sessions dels blocs III i IV s'estructuraran en sessions teòriques (3) i pràctiques. Les sessions pràctiques s'estructuraran a partir d'un estudi de cas, prèviament preparat seguint una guia de lectura que serà objecte de debat presencial. És per això que l'assistència a classe és un requisit imprescindible per a l'avaluació continuada i que a l'hora de calcular la càrrega lectiva del curs, l'alumnat haurà de tenir en compte que, a més de les hores d'aula, haurà de dedicar part del seu temps també a la lectura de textos i preparació de les sessions; a l'estudi dels continguts i com a mínim, a una o dos tutories al llarg del curs.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
classe pràctica	9	0,36	1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 12, 13, 15
classe teòrica	13,5	0,54	1, 3, 4, 6, 7, 12, 14, 15
Tipus: Supervisades			
Tutories	10	0,4	1, 2, 3, 4, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Estudi	14	0,56	2, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13
Lectura textos	14,16	0,57	5, 6, 11, 12, 14, 15
Preparació de les sessions	14,34	0,57	2, 5, 6, 8, 10, 12, 14

Avaluació

Un/a alumne/a que copii o intenti copiar a un examen tindrà un 0 en l'examen. Un alumne que presenti una pràctica en el que hi hagi plagi obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspensarà l'assignatura

La participació activa de l'alumnat és un requisit imprescindible per al bon funcionament de l'assignatura i es un element molt rellevant en l'avaluació. Per això es requereix l'assistència habitual i puntual a les sessions presencials, la lectura de la bibliografia requerida per a cada sessió, la intervenció en els debats i la preparació de les activitats assenyalades per a cada tema així com l'elaboració i presentació dels treballs en les dates previstes.

L'avaluació dels blocs I i II constarà d'un treball individual (40%) i de la participació activa a les classes (10%). L'avaluació dels blocs III i IV constarà del treball fet a la sessió pràctica (20%) i d'una prova de coneixements teòrics que es portarà a terme l'últim dia de classe (30%). La nota final sortirà de la mitjana dels criteris d'avaluació assenyalats anteriorment, sent el mínim exigint per aprovar el curs un 5 (de pro mig). Hi haurà la possibilitat de recuperació quan la nota resultant del pro mig dels mecanismes d'avaluació no sigui superior a 5.

El treball final individual i la prova de coneixements teòrics poden ser objecte de reavaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Entrega d'un treball escrit corresponent als blocs I i II	45%	0	0	1, 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15
Participació activa a classe blocs I i II	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 10, 13
Prova de coneixements blocs III i IV	45%	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 13, 15

Bibliografia

Primera Part

BODELÓN, Encarna (2010): "Derecho y Justicia no androcéntricos", en *Quaderns de Psicologia*, Nº 12. Disponible en: <http://www.quadernsdepsicologia.cat/article/view/815>

BODELÓN, Encarna (1995): "Pluralismo, Derechos y Desigualdades: una reflexión desde el género", en la *Derechos y Libertades: revista del Instituto Bartolomé de las Casas*. ISSN: 1133-0937. II(5). p. 201--213 (Jul-dic 1995) Disponible en: <http://e-archivo.uc3m.es/bitstream/handle/10016/1272/DyL-1995-II-5-Bodelon.pdf?sequence=1>

BUSTAMANTE, Javier (2001): "Hacia la cuarta generación de Derechos Humanos": repensando la condición humana en la sociedad tecnológica, de, en la *Revista Iberoamericana de Ciencia, Tecnología, Sociedad e Innovación*. Disponible en <http://www.oei.es/revistactsi/numero1/bustamante.htm>

DE LORA, Pablo (2006): "Memoria y frontera: el desafío de los derechos humanos". Editorial Alianza. Madrid.

DE SOUSA SANTOS, Boaventura (2002) "Hacia una concepción multicultural de los derechos humanos" *Revista EL OTRO DERECHO*, número 28. Julio de 2002. ILSA, Bogotá D.C., Colombia. Disponible en http://www.uba.ar/archivos_ddhh/image/Sousa%20-%20Concepci%C3%B3n%20multicultural%20de%20DDHH.r

DÍAZ, Elías: "Estado de Derecho y derechos humanos". NEJVol. 11 - n. 1- p. 09-25 /jan-jun 2006. Disponible en: <http://www6.univali.br/seer/index.php/nej/article/viewFile/418/360>

FACIO, Alda: "Hacia otra teoría crítica del derecho", en *Las fisuras del patriarcado. Reflexiones sobre Feminismo y Derecho*. FLACSO, Ecuador, 2000. Disponible en: <http://www.flacsoandes.edu.ec/libros/10602-opac>

FERRAJOLI, Luigi (2007): "Los fundamentos de los derechos fundamentales". Debate con Luca Baccelli ... [et al.]; edición de Antonio de Cabo y Gerardo Pisarello. Editorial Trotta. Madrid.

GONZÁLEZ, Jesús: "Las teorías de los derechos humanos". Disponible en: <http://www.juridicas.unam.mx/publica/librev/rev/rap/cont/105/pr/pr6.pdf>

MARTÍNEZ DE PISÓN, José (1997): "Derechos Humanos: historia, fundamento y realidad". Editorial Egido. Zaragoza.

RODRÍGUEZ PALOP, Mª Eugenia (2003): "¿Nuevos derechos a debate. Razones para no resistir", *Anuario de Filosofía del Derecho*, Nº 20 (pp. 227-254). Disponible en: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=909373>

SAURA, Jaume: "La exigibilidad jurídica de los derechos humanos: especial referencia a los derechos económicos, sociales y culturales (DESC)", *Papeles el tiempo de los derechos*, nº 2, 2011. Disponible en: http://observatoridesc.org/sites/default/files/saura_exigibilidad_DESC.pdf

WILHELM, Marco y PISARELLO, Gerardo: "Los derechos humanos y sus garantías: nociones básicas". UOC. Disponible en: <http://bit.ly/RxkDDn>

Segona Part

ABELLÁN HONRUBIA, Victoria. 1998. La internacionalización del concepto y contenido de los derechos humanos. En: *Tres lecciones magistrales: inauguración de los cursos 1995-1996, 1996-1997, 1997-1998*, pp. 33-53. Barcelona: Marcial Pons.

[Andrés Sáenz de Santa María, Paz](#), 2011, *Sistema de derecho internacional público*, Civitas Thomson Reuters, Madrid.

BONET PÉREZ, Jordi y SÁNCHEZ, Víctor M. (coordinadores). 2008. *Derechos Humanos*. Barcelona: Huygens.

CARRILLO SALCEDO, Juan Antonio. 2001. *Soberanía de los Estados y Derechos Humanos en Derecho internacional contemporáneo*. 2ª edición, Madrid: Tecnos.

CARRILLO SALCEDO, Juan Antonio. 2003. *El Convenio Europeo de Derechos Humanos*. Madrid: Tecnos.

FERNÁNDEZ DE CASADEVANTE, Carlos (Coord.). 2007. *Derecho Internacional de los Derechos Humanos*, 3ª edición, Madrid: Ed. DILEX, S.L.

GREER, S. C. 2006. *The European Convention on Human Rights: achievements, problems and prospects*, Cambridge: Cambridge U. Press.

GÓMEZ ISA, Felipe (director). 2004. *La protección internacional de los derechos humanos en los albores del siglo XXI*, pp. 23-60, Bilbao: Humanitarian Net / Universidad de Deusto.

GÓMEZ ISA, F.; FEYTER, Koen de (eds.). 2009. *International human rights law in a global context*. Bilbao: Universidad de Deusto.

HARRIS, D. J. 2009. *Law of the European Convention on Human Rights*. 2nd. edition, Oxford: Oxford U. Press, Oxford.

NIKKEN, Pedro. 1987. *La protección internacional de los Derechos Humanos: su desarrollo progresivo*. Madrid: Editorial Civitas/Instituto Interamericano de Derechos Humanos.

PASTOR RIDRUEJO, José Antonio. 1989. La protección de los derechos humanos en las Naciones Unidas: aspectos humanitarios y políticos. En: *Cursos de Derecho Internacional de Vitoria-Gasteiz*. Bilbao: Servicio Editorial de la Universidad del País Vasco.

PIÑOL RULL, Joan, 2000, Dret internacional públic, UOC, Barcelona.

VILLAN DURAN, Carlos. 2002. *Curso de Derechos Humanos*. Madrid: Trotta.

Links de interés:

Documentación de naciones Unidas:

<https://www.un.org/Depts/dhl/spanish/resguids/spechrsp.htm>

Cuadro de normas y mecanismos para la Protección de los Derechos Humanos

<http://www.derechoshumanos.net>

Legislación UE

http://europa.eu/legislation_summaries/human_rights/index_es.htm

Programari

L'assignatura no exigeix un programari específic